

Limburgs initiatief voorziet in grote behoefte Huisartsenpraktijk voor arbeidsmigranten

Ons land telt steeds meer arbeidsmigranten. Alleen al in Noord-Limburg wonen zo'n 36.000 buitenlandse werknemers. Velen voelen zich niet thuis in het Nederlandse zorgsysteem. Dat bracht huisarts Frank van Kemenade uit Panningen ertoe een specifiek op arbeidsmigranten gerichte huisartsenpraktijk op te richten: Healthcare for Internationals Limburg.

TEKST: MEYKE HOUBEN

De drempel om een afspraak te maken met de huisarts ligt voor veel arbeidsmigranten hoog, weet Frank van Kemenade. “De taalbarrière speelt daarbij de belangrijkste rol. Belandt een patiënt eenmaal op het spreekuur, dan vergt een consult vaak meer tijd dan gebruikelijk. Met als gevolg dat de patiënt soms wordt ‘afgescheept’, omdat de arts het druk heeft. Met name Oost-Europese patiënten hebben al weinig vertrouwen in de Nederlandse gezondheidszorg. Dat wordt er op die manier niet beter op.” Daarom nam Van Kemenade het initiatief tot Healthcare for Internationals (H4I), een meertalige huisartsenpraktijk, gevestigd in het VieCuri Medisch Centrum in Venlo. De praktijk draagt bij aan betere (huisartsen)zorg voor arbeidsmigranten, maar ontlast ook de andere praktijken in de regio, zodat ze de zorg kunnen blijven bieden die nodig is. Van Kemenade is blij met de locatie. “We zijn hier

terechtgekomen omdat er ruimte vrij was en het ziekenhuisgebouw een vertrouwenwekkende uitstraling heeft. Als onze patiënten andere medische hulp nodig hebben, zijn ze bovendien snel op de plek waar ze moeten zijn.”

‘Bij deze populatie behandelen we meer verwondingen en klachten aan het bewegingsapparaat’

Witte jassen

Wie zich meldt bij H4I, wordt welkom geheten in het Pools, Roemeens, Russisch of Arabisch. Om de herkenbaarheid te vergroten, dragen de artsen – zoals in het buitenland gebruikelijk is – witte jassen en de assistenten blauwe jassen. Bewust is ervoor gekozen de toegang tot H4I laagdrempelig te houden. “We zijn zowel fysiek als digitaal te bereiken, via WhatsApp, e-mail, telefoon of Messenger. Omdat het ze zelf niet lukt, betrekken arbeidsmigranten soms de werkgever bij het regelen van een afspraak. Dat willen we liever niet in het kader van de privacy. Daarom maken we het de patiënt zo gemakkelijk mogelijk.” H4I Limburg is opgezet met steun van de coöperatie Cohesie, waarin alle huisartsen in Noord-Limburg hun kennis en krachten bundelen voor een sterke eerstelijnszorg. Ook is de praktijk aangesloten bij de overkoepelende netwerkorganisatie Healthcare for Internationals, die de kloof wil overbruggen tussen het Nederlandse gezondheidssysteem enerzijds en de verwachtingen en behoeften

Frank van Kemenade: ‘Wij zijn de eerste hybride praktijk voor arbeidsmigranten in Nederland’.

van patiënten met een buitenlandse achtergrond anderszijds. Van Kemenade: “H4I heeft in West-Brabant ook een project dat gericht is op de verbetering van de zorg voor arbeidsmigranten, maar dat is alleen digitaal. Wij zijn de eerste hybride praktijk voor arbeidsmigranten in Nederland.”

Goed werkgeverschap

De belangstelling voor de praktijk in Noord-Limburg is groot. In drie maanden tijd hebben zich al 3.000 patiënten aangemeld. De meesten zijn afkomstig uit Polen en Roemenië en tussen de twintig en 45 jaar oud. Van Kemenade: “Mensen die chronische zorg nodig hebben, zien we relatief weinig. Het gemiddelde ziektebeeld is wel iets afwijkend; zo behandelen we meer verwondingen en klachten aan het bewegingsapparaat. Ook merken we dat patiënten vaak langer doorlopen met klachten, waardoor ze bijvoorbeeld een longontsteking ontwikkelen.” Inmiddels is de praktijk vier dagen per week open – binnenkort waarschijnlijk vijf – en werken er afwisselend vier huisartsen. Om potentiële zorgvragers bekend te maken met de praktijk, heeft Healthcare for Internationals onder meer contact gelegd met OTTO Work Force, die veel seizoenarbeiders in de regio aan werk helpt. De arbeidsbemiddelaar stelt zijn werknemers op de hoogte van het initiatief, zodat ze zich kunnen inschrijven. “We benaderen ook actief werkgevers in de regio”, vertelt

Van Kemenade. “De reacties zijn tot nu toe wisselend: sommige bedrijven zijn heel belangstellend, andere geven niet thuis. Maar in onze optiek hoort het bij goed werkgeverschap dat bedrijven meedenken over op maat gesneden zorg voor hun werknemers.”

Mobiel vaccinatieteam

De samenwerking met organisaties heeft al concrete resultaten opgeleverd, bijvoorbeeld bij het vaccineren tegen het coronavirus. “In overleg met OTTO Work Force en de GGD Limburg-Noord hebben we een mobiel vaccinatieteam samengesteld, dat op locatie de buitenlandse werknemers is gaan vaccineren. Veel mensen hebben van die mogelijkheid gebruikgemaakt.” Intussen heeft het Limburgse initiatief ook breder de aandacht getrokken. “Afgelopen zomer was er in Utrecht een bijeenkomst van het landelijk expertisecentrum Pharos, dat zich inzet voor een inclusief zorgsysteem voor alle zorggebruikers, met het ministerie van VWS. De vraag die voorlag: hoe kun je meer structuur aanbrengen in de zorg voor arbeidsmigranten? Een interdepartementaal groepje deskundigen heeft zich toen bij ons gemeld om te vragen hoe wij te werk gaan. We hebben duidelijk gemaakt dat H4I geen eendagsvlieg is, maar dat we streven naar een honingraat van praktijken in het hele land. De potentie is er, zeker in regio's waar veel seizoenswerk is.”

<<

OPGELUCHT

Dat H4I Limburg voorziet in een behoefte, merkt huisarts Frank van Kemenade ook aan de reacties van de patiënten. “Voor velen van hen is het een grote stap om naar de huisarts te gaan. We zien dat hun klachten vaak behoorlijk ernstig zijn, zeker in vergelijking met eerste consulten van Nederlandse patiënten. Als ze bij ons komen, zijn ze opgelucht dat ze in hun eigen taal te woord worden gestaan en met respect worden bejegend. Daardoor voelen ze zich welkom.”